

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-579

18/07/2018

ქ. თბილისი

სს „ენერგო პრო-ჯორჯია გენერაციას“ ჰიდროელექტროსადგური „რიონი ჰესის“ ექსპლუატაციის პირობების შეცვლასა და ქვესადგურის ექსპლუატაციაზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

სს „ენერგო პრო-ჯორჯია გენერაციას“ მიერ წარმოდგენილია ქუთაისის მუნიციპალიტეტში, ჰიდროელექტროსადგური „რიონი ჰესის“ ექსპლუატაციის პირობების შეცვლის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში.

გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში მომზადებულია სს „ენერგო პრო-ჯორჯია გენერაციას“ მიერ.

სს „ენერგო პრო-ჯორჯია გენერაციას“ მიერ დაგეგმილი საქმიანობის საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს ქუთაისის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე. უახლოესი დასახლებული პუნქტიდან ქვესადგურის ტერიტორია დაცილებულია 800 მეტრით, ხოლო დიზელ-გენერატორის შენობა 200 მეტრით.

რიონის ჰიდროელექტროსადგურის ექსპლუატაციის პროექტზე ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა N9 გაცემულია 2008 წლის 31 იანვარს (მინისტრის ბრძანება N135). 2017 წელს სს „ენერგო პრო-ჯორჯიას“ რიონის ჰიდროელექტროსადგურის ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა გადაეცა სს „ენერგო-პრო-ჯორჯია გენერაციას“ (მინისტრის ბრძანება Nი-765)

2008 წლის გზშ-ს ანგარიშში განხილული და შეფასებული იყო როგორც რიონი ჰიდროელექტროსადგურის ექსპლუატაციასთან, ისე ქვესადგურის ექსპლუატაციასთან დაკავშირებული საკითხები და შესაბამისი გარემოზე ზემოქმედება. აღნიშნულის თანახმად სამინისტროს მიერ 2008 წლის 31 იანვრის (#000290) გაცემული გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა რიონის ჰიდროელექტროსადგურის ექსპლუატაციასთან ერთად ასევე მოიცავს ქვესადგურის ექსპლუატაციას. წარმოდგენილ გზშ-ს ანგარიშშიც ასევე განხილულია რიონის 110/35/6 კვ-იანი ღია ქვესადგური. შესაბამისად, გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სათაურში ასევე მიეთითება ქვესადგურის ექსპლუატაციის თაობაზე.

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გადაცემამდე რიონი ჰესის დადგმული სიმძლავრე შეადგენდა 48 მგვტ-ს, 4 ჰიდროაგრეგატის ნომინალური სიმძლავრე კი 12 მგვტ-ს (თითოეული), რიონჰესის საერთო სიმძლავრე რეაბილიტაციის შემდეგ გაიზარდა 51 მგვტ-მდე. საიდანაც N1, N2 და N3 ჰიდროაგრეგატების ნომინალური სიმძლავრე დარჩა 12 მგვტ, ხოლო N4 ჰიდროაგრეგატის სიმძლავრე გაიზარდა 15 მგვტ-ამდე.

ჰიდროელექტროსადგურის სათაო ნაგებობა მოწყობილია მდინარე რიონზე, ქ. ქუთაისის ერთ-ერთი უბნის, „ჭომას“ მიმდებარე ტერიტორიაზე. სათაო ნაგებობის

შემადგენლობაში შედის ოთხმალნი დასაშლელი რკინა-ბეტონის კაშხალი, სადერივაციო გვირაბი, 4 ფარი, სიფონი, გამრეცხი რაბი და ტივსავალი. სადერივაციო გვირაბის საპროექტო გამტარიანობაა 80 მ³/წმ, კაშხლის ფარების - 600 მ³/წმ, ხოლო სიფონის - 100-120 მ³/წმ-ში.

ექსპლუატაციის პირობების შეცვლით, სარეაბილიტაციო სამუშაოების მიმდინარეობის პერიოდში მიწის სამუშაოების შესრულება არ არის დაგეგმილი და შესაბამისად ნიადაგის მთლიანობის დარღვევას ან მისი ნაყოფიერი ფენის დაზიანებას ადგილი არ ექნება. სამუშაოები შესრულდება უკვე ათვისებულ და უპირატესად ბეტონის საფარით დაფარულ ზედაპირებზე.

ქვესადგურის და ზეთსაცავის ტერიტორიაზე მოწყობილია სანიაღვრე წყლების მოცილების სადრენაჟე სისტემა და ნავთობდამჭერი დანადგარი (ავზი).

რიონი ჰესის ობიექტების განთავსების ტერიტორია მცენარეული საფარით ძალზე ღარიბია. ძალოვანი კვანძების ტერიტორიებზე აღინიშნება მხოლოდ ერთეული, ხელოვნურად გაშენებული ხე-მცენარეები, ანალოგიური მდგომარეობაა ჰიდროტექნიკური ნაგებობების მიმდებარე ტერიტორიებზე. სადერივაციო არხზე პერიოდულად საჭიროა ბუჩქნარის მოჭრა, რომელიც ხელს უშლის არხის ექსპლუატაციას.

ცალკეულ მონაკვეთებში შესრულდება მცირე მოცულობის სარეაბილიტაციო სამუშაოები, რის გამოც სამშენებლო ტექნიკის გამოყენება თითქმის არ მოხდება. სატრანსპორტო საშუალებები გამოყენებული იქნება მოკლე დროით, ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე ხმაურის ნორმების გადაჭარბებას ადგილი არ ექნება.

საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილი ნარჩენების მართვა განხორციელდება სამინისტროსთან შეთანხმებული ნარჩენების მართვის გეგმის მიხედვით.

გზმ-ის ანგარიშში შეფასებულია გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედება და შემუშავებულია შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები. ასევე განხილულია მოსალოდნელი ავარიული სიტუაციები და მოცემულია მათზე რეაგირების გეგმა. გარდა ამისა, ანგარიშს თან ახლავს გარემოსდაცვითი მონიტორინგის და ნარჩენების მართვის გეგმები.

აღნიშნული გზმ-ის ანგარიში განიხილეს შესაბამისმა დამოუკიდებელმა ექსპერტებმა და სამინისტროს სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით, რომელთა დასკვნების შეჯერებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების ასევე გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 48-ე მუხლის პირველი ნაწილის და ამავე კოდექსის მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. გაიცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება სს „ენერგო პრო-ჯორჯია გენერაციას“ ჰიდროელექტროსადგური „რიონი ჰესის“ ექსპლუატაციის პირობების შეცვლასა და ქვესადგურის ექსპლუატაციაზე.
2. ძალადაკარგულად გამოცხადდეს, „სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ კუთვნილ რიონის ჰიდროელექტროსადგურის ექსპლუატაციაზე გარემოზე ზემოქმედების

ნებართვის გაცემის შესახებ“ საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2008 წლის 5 თებერვლის Ni-135 ბრძანება;

3. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
4. სს „ენერგო პრო-ჯორჯია გენერაციამ“ საქმიანობა განახორციელოს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით გათვალისწინებული შემდეგი პირობების დაცვით;
  - 4.1 საქმიანობის განხორციელება უზრუნველყოს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი ტექნოლოგიური სქემის, გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, რეკომენდაციების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის და ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმების შესაბამისად;
  - 4.2 გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემისთანავე უზრუნველყოს რიონი ჰესის აკვატორიაში და მის მიმდებარე ტერიტორიაზე მუდმივი მონიტორინგის წარმოება საშიშ გეოდინამიკურ პროცესებზე და მონიტორინგის შედეგები 6 თვეში ერთხელ წარმოადგინოს სამინისტროში განსახილველად. ფორსმაჟორულ სიტუაციაში გეოდინამიკური პროცესების გართულების ან/და იმ შემთხვევაში თუ მონიტორინგის შედეგად გამოიკვეთება გეოდინამიკური პროცესების გააქტიურების ტენდენცია, დაუყოვნებლივ უზრუნველყოს საინჟინრო ღონისძიებების პროექტის დამუშავება და განახორციელოს ყველა შესაძლო ღონისძიება არსებული მდგომარეობის სტაბილიზაცია-ლიკვიდაციის მიზნით.
  - 4.3 უზრუნველყოს მდინარის წყალმცირობის პერიოდში სანიტარული ხარჯის გატარება გრავიტაციული კაშხლის ქვემო ბიეფში არანაკლებ მდინარის საშუალო მრავალწლიური ხარჯის 10%;
  - 4.4 გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემისთანავე ჰესის ეფექტური ფუნქციონირებისა და მისი უსაფრთხოების გაზრდისათვის, სათავე ნაგებობის ზედა ბიეფში, წყალსაცავების გავლენის ზონის გარეთ, უზრუნველყოს წყლის დონის ავტომატიზირებული გამზომი მოწყობილობის მონტაჟი და მიღებული ინფორმაციის უწყვეტად მიწოდება გარემოს ეროვნული სააგენტოსათვის. გარდა ამისა უზრუნველყოს სათავე ნაგებობის ზედა ბიეფში, წყალსაცავების გავლენის ზონის გარეთ წყლის ხარჯის, ხოლო სათავე ნაგებობაზე, ეკოლოგიური ხარჯის გაზომვები და შედეგების ყოველი კვარტლის ბოლოს გარემოს ეროვნული სააგენტოში წარმოდგენა;
  - 4.5 განიხილოს კაშხალთან თევზსავალის მოწყობის შესაძლებლობა, ხოლო თევზსავალის მოწყობის შეუძლებლობის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 3 თვის ვადაში სამინისტროში წარმოადგინოს დეტალურად დასაბუთებული ინფორმაცია შესაბამისი დასკვნებით.
  - 4.6 გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 3 თვის ვადაში უზრუნველყოს წყალსაცავებიდან წყალდიდობების წყლის ხარჯების გატარების ან ავარიული გაშვებების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად სათავე ნაგებობის ქვემო ბიეფში არსებული მდგომარეობის გამოკვლევა,

სათანადო საინჟინრო ღონისძიებებისა და გამაფრთხილებელი სისტემის დასახვა-განხორციელება.

- 4.7 ნარჩენების მართვა უზრუნველყოს ნარჩენების მართვის კოდექსისა და მისგან გამომდინარე კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების მოთხოვნებისა და ვალდებულებების შესაბამისად;
- 4.8 გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გადაცემა განახორციელოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით.
5. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს სს „ენერჯო პრო-ჯორჯია გენერაციას“;
6. ბრძანება ძალაში შევიდეს სს „ენერჯო პრო-ჯორჯია გენერაციის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
7. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ნოდარ კერესელიძე

მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელი